

**A MAGYAR NEMZETI KÖZÖSSÉG GAZDASÁGI ALAPJÁNAK
SERKENTÉSI PROGRAMJA 2021–2024**

**PROGRAM SPODBUJANJA GOSPODARSKE OSNOVE
MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI 2021-2024**

Publikáció: A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2021–2024

Készítette: Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS) / Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK)
Glavna ulica / Fő utca 124., 9220 Lendava / Lendva

Közreműködők: Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium, a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatala és a Muraszombati Fejlesztési Központ (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Urad Republike Slovenije za narodnosti ter Razvojni center Murska Sobota).

Felelős kiadó: Horváth Ferenc, az MMÖNK Tanácsának elnöke

Dátum: 2020 november

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

RAZVOJNI
CENTER
MURSKA
SOBOTA
REGIONALNA RAZVOJNA
AGENCIJA ZA POMURJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD ZA NARODNOSTI

Tartalom

1.	Bevezető megjegyzések és kiindulópontok	4
1.1	A cél és az intézkedések	4
1.2	A program előkészítése és kivitelezése	5
2	Helyzetfelmérés és a terület elemzése	6
2.1	A programterület meghatározása	Napaka! Zaznamek ni definiran.
2.1.1	Demográfiai adatok a programterületen belül községenként	7
2.1.1.1	Dobronak Község	9
2.1.1.2	Hodos Község	9
2.1.1.3	Lendva Község	9
2.1.1.4	Moravske Toplice Község	9
2.1.1.5	Šalovci Község	9
2.1.2	Gazdasági struktúra	10
2.3	A RRP-hez (RFT-hez) és egyéb programokhoz való illeszkedés	11
2.4	A program megvalósításának céljai, mutatói és elvei	12
2.5	A programkivitelezés elvei	13
3	A program intézkedései	14
3.1	1. intézkedés: A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE A PROGRAMTERÜLETEN	14
3.2	2. intézkedés: IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE	Napaka! Zaznamek ni definiran.
3.3	3. intézkedés: A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA	16
4	Pénzügyi keret	Napaka! Zaznamek ni definiran.
5	A program kidolgozása, megvalósítása, követése és értékelése	19

1. Bevezető megjegyzések és kiindulópontok

„A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2021–2024” jogi alapját A kiegyensúlyozott területi fejlődést elősegítő törvény (SzK Hiv. Lapja 2011, 57/12 és 46/16; a továbbiakban: ZSRR-2) képezi. A kiegyensúlyozott területi fejlődést elősegítő törvénynek a módosításaival és bővítésével (SzK Hiv. Lapja 46/2016; a továbbiakban: ZSRR-2B) 2016. július 1-jén hatályba lépett a ZSRR-2 14. cikkelyének az őshonos önkormányzati nemzeti közösségekre vonatkozó módosítása is.

A ZSRR-2 14. cikkely harmadik és negyedik bekezdésének módosított változata így hangzik:

„(3) Az állami költségvetésben minden évben meghatározzák a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásokat az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának megteremtése és az általuk lakott területek gyorsabb fejlődése érdekében.

(4) Az előző bekezdésben említett, az állami költségvetésben szereplő pénzügyi támogatásokat az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának serkentési programja alapján ítélik oda, amelyet az adott programidőszakra a nemzeti közösség készít el az RRA, a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatala és a gazdaságért felelős minisztérium közreműködésével. Az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának serkentési programját a kormány fogadja el.”

A ZSRR-2B átmeneti rendelkezésének 22. cikkelyében az szerepelt, hogy az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának első serkentési programját a 2017–2020-as időszakra kell elkészíteni. A Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztériummal kötött megállapodásnak megfelelően A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programját a következő, 2021-től 2024-ig tartó időszakra kell megfogalmazni. A ZSRR-2B meghatározza, hogy „A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2021–2024” (a továbbiakban: a program) elkészítésénél a magyar nemzeti közösség az illetékes regionális fejlesztési ügynökséggel, a Muraszombati Fejlesztési Központtal, a Szlovén Köztársaság Nemzetiségi Hivatalával, valamint a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztériummal (a továbbiakban: MGRT) működik együtt.

1.1 A cél és az intézkedések

A program célja az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott térség gazdasági alapjainak fejlesztése, ami új munkahelyek létrehozását és a meglévők megőrzését, új infrastruktúra kialakítását és a meglévő modernizálását, valamint a térség vonzerejének növelését jelenti.

A 2017 és 2020 közötti időszakra vonatkozó négyéves programmal a következő eredményeket értük el:

1. intézkedés: A gazdasági befektetések ösztönzése

- A támogatott projektekben 17 gazdasági szereplő vett részt
- 14 újonnan létrehozott munkahely

2. intézkedés: Idegenforgalmi tevékenységek és termékek ösztönzése

- A tájházak létesítésére és korszerűsítésére vonatkozóan 5 program valósult meg

3. intézkedés: A térség promóciója és a program kivitelezésének támogatása

- Megvalósult a www.muravidek.re című honlap
- Két új munkahely jött létre

A programban mindazon kedvezményezettek vehetnek részt, akik tevékenységüket az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott területen végzik és akik projektjeik kivitelezésével hozzásegítenek a célok megvalósításához.

A PROGRAM INTÉZKEDÉSEI:

1. GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE A PROGRAMTERÜLETEN,
2. IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE,
3. A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA.

1.2 A program előkészítése és kivitelezése

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (a továbbiakban: MMÖNK) a Szlovén Köztársaságban a muravidéki magyar nemzetiség csúcsszervezete, amelynek célja és feladata a muravidéki magyar közösség anyanyelvének, nemzeti öntudatának megőrzése, a szlovén alkotmány és a törvények által biztosított külön jogok megvalósítása, valamint a különféle nemzeti igények és érdekek érvényesítése. Az MMÖNK a Szlovén Köztársaság Alkotmányával összhangban és a nemzeti önkormányzati közösségekről szóló törvény alapján jött létre. Hatásköre elsősorban a községi magyar nemzeti önkormányzati közösségek szintje feletti, egyetemes muravidéki magyar, valamint regionális és országos jellegű feladatokra terjed ki. Kiemelt feladata a Szlovén Köztársaság és Magyarország állami intézményeivel a közvetlen együttműködés, valamint a határon túli magyar szervezetekkel, más nemzetközi kisebbségvédelmi intézményekkel és szervezetekkel fenntartott kapcsolatok ápolása.

Az MMÖNK céljai érdekében a különböző kulturális, kutatási, tájékoztatási és gazdasági tevékenységek társfinanszírozását is végzi. Tekintettel korlátozott pénzforszáira számos ilyen jellegű programot különböző pályázatok segítségével próbál megvalósítani. Minden évben táborokat és zenés továbbképzéseket is szervez a kisgyermekes családok számára. Többek között egy, az EU részéről támogatott projekt koordinátora is volt, amelynek célja a kisebbségi nyelven történő nyelvi képzés lehetőségét biztosítani a Rába-vidéki és a muravidéki kétnyelvű oktatási intézmények nevelői, tanárai és vezetői számára, valamint a kétnyelvű nevelési-oktatási intézmények oktatási rendszerének korszerűsítése. Hasonló tartalmú projekt megvalósításával az új pénzügyi terv keretében is foglalkozik. Az MMÖNK aktívan részt vett az új általános nemzetiségi törvény tervezetének elkészítésében, a magyar nyelvi pedagógiai szaktanácsadó státuszának rendezésében és Az előírások végrehajtására vonatkozó intézkedések terve a kétnyelvűség területén című dokumentum elkészítésében. Szintén aktív szerepet játszott a magyar nemzeti közösség tagjainak anyanyelvi oktatása problematikájának kezelésében. Szisztematikusan próbálja megoldani az őshonos nemzeti közösségek gazdasági alapjának biztosításával kapcsolatos feladatokat is. Ösztönzi a fiatalok tevékenységeit és intenzíven támogatja az ifjúsági programok integrációját a közösségi életbe.

A program megvalósításához szükséges intézményi, térbeli és pénzügyi kapacitások:

Az MMÖNK közjogi személy a következő szervekkel:

- az MMÖNK legfelsőbb szerve a **Tanács** 21 taggal, akiket a községi magyar nemzeti önkormányzati közösségek tanácsai neveznek ki;
- **az elnök**, aki az MMÖNK Tanácsával együtt felel a jogszerű tevékenységért;
- **az Elnökség**, amely a Tanács mellett működik, a tagjai pedig az MMÖNK elnöke, alelnöke és a községi magyar nemzeti önkormányzatok elnökei;
- **az Ellenőrzőbizottság**, amelynek feladata, hogy évente legalább egyszer megvizsgálja az MMÖNK szervezeteinek és az általa alapított intézeteknek az ügyvitelét, és erről beszámoljon a Tanácsnak.

Az MMÖNK a székhelyén, a Lendva, Fő utca 124. címen saját helyiségekkel rendelkezik. Az összes tervezett, a program koordinálásával kapcsolatos tevékenységre az említett helyiségekben kerül majd sor.

Az MMÖNK közvetett költségvetési felhasználó. A működéséhez szükséges pénzügyi források a Szlovén Köztársaság (Szk Nemzetiségi Hivatala) és Magyarország (Miniszterelnöki Hivatal) költségvetéséből biztosítottak. A közösség működéséhez szükséges további forrásokat pedig a különböző pályázatokon elnyert eszközök képezik.

2 Helyzetfelmérés és a terület elemzése

2.1 A programterület meghatározása

Az 1. számú ábrán látható programterület Szlovénia északi részétől indulva magába foglalja Goricskó bizonyos részeitől kezdődően egészen a lendvai közigazgatási egységig érő területet. A programterületbe Hodos, Šalovci, Moravske Toplice, Dobronak és Lendva Községek tartoznak. A felsorolt községekben községi önkormányzati nemzeti közösségek működnek. A 2002-es népszámláláskor ezen a területen élt az őshonos szlovéniai magyarság több mint 80 százaléka.

Az olasz és a magyar nemzeti közösség Szlovéniában az úgynevezett történelmi nemzeti közösségek csoportjába tartozik. Két olyan közösségről van szó, amelyek őshonos letelepedési területükön többé-kevésbé tömörített formában hosszabb történelmi időszakon át megmaradtak. Ehhez a kisebbségi státuszhoz az állami kisebbségvédelemnek egy bizonyos modellje tartozik. Az olasz és a magyar nemzeti közösségek átfogó jogi szabályozását a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 5., 11., 61., 62. és 64. cikkelye tartalmazza. A jogokat és gyakorlásuk módját a területi törvények, egyéb rendelkezések, a nemzetiségileg vegyesen lakott terület községeinek rendeletei és alapszabályzatai, egyéb jogszabályok, államközi szerződések és megállapodások, valamint a Szlovén Köztársaság részéről ratifikált nemzetközi egyezmények is szabályozzák.

1. ábra: A programterület

A községek és településeik szerint meghatározott programterület, ahol a kedvezményezetteknek joguk van a projekt kivitelezésére:

- Dobronak Község: Dobronak/Dobrovnik és Zsitkóc/Žitkovci,
- Hodos Község: Hodos/Hodoš és Kapornak/Krplivnik,
- Moravske Toplice Község: Csekefa/Čikečka vas, Szentlászló/Motvarjevci, Kisfalu/Pordašinci, Pártosfalva/Prosenjakovci, Szerdahely/Središče,
- Lendva Község: Bánuta/Banuta, Csente/Čentiba, Hosszúfalu/Dolga vas, Hosszúfaluhegy/Dolgovaške gorice, Völgyifalu/Dolina pri Lendavi, Alsólakos/Dolnji Lakoš, Gyertyános/Gaberje, Göntérháza/Genterovci, Felsőlakos/Gornji Lakoš, Kámaháza/Kamovci, Kapca/Kapca, Kót/Kot, Lendva/Lendava, Lendvahegy/Lendavske gorice, Hídvég/Mostje, Petesháza/Petišovci, Pince/Pince, Pincemajor/Pince Marof, Radamos/Radmožanci, Hármasmalom/Trimlini,
- Šalovci Község: Domonkosfa/Domanjševci.

2.1.1 Demográfiai adatok a programterületen belül községenként

A programterület a Kelet-Szlovénia kohéziós és a muravidéki statisztikai régióhoz tartozik, és a 2.1-es pontban meghatározott öt községet foglalja magába. Az adott régió, illetve térség különböző szemszögből közelíthető meg. Az ország régiói közötti szembetűnő különbségeket olyan tényezők okozzák, mint a gazdasági fejlettség, a demográfiai és társadalmi hatások, a lakosság vásárlóereje, a közvetlen külföldi befektetők jelenléte, valamint a természeti és a kulturális adottságok. A régió fejlődését befolyásoló legfontosabb tényezők közé tartozik a lakosság képzettségi struktúrája. A régió gazdasági fejlődése szempontjából a tudás alapvető fontosságú, különösen a fiatal értelmiségiek ismeretei. Amint a statisztikai adatokból kiderül, a fiatal értelmiségiek elvándorlása nem mutat csökkenő tendenciát, hiszen ők inkább olyan környezetet, illetve régiót keresnek, ahol elsősorban álláshoz juthatnak, valamint lehetőséget kapnak a továbbképzésre és vállalkozói tevékenység folytatására. A programterület a fentieket nem tudja teljes mértékben biztosítani. Ahogy azt már említettük, egy adott térség megfelelő fejlődéséhez alapvető fontosságú, hogy a fiatal értelmiség az adott térségben maradjon. A programmal, illetve annak több területét átfogó, egységet alkotó három intézkedésével főleg a programterület gazdasági fejlődéséhez járulunk hozzá.

2018-ban Szlovénia lakosságának 6 százaléka élt a muravidéki statisztikai régióban. A régió a legkisebb természetes szaporodással (-4,0/1000 lakos) és a külföldi állampolgárok legalacsonyabb arányával tűnt ki. Egyben ez az egyetlen régió, ahol 2018-ban a migrációs növekedés is negatív eredményt mutatott (-0,3/1.000 lakos). A népesség átlagos életkora regionális szinten itt volt a legmagasabb (45,2 év) és átlagban 3,3 évvel magasabb volt, mint Szlovénia központi régiójában, ahol az átlagos életkor a legalacsonyabb. A lakosság kor szerinti összetétele ebben a régióban volt a legkevésbé kedvező, hiszen a fiatalok (0–14 év) legalacsonyabb arányával rendelkezett (13,3 százalék). Az itteni lakosság 2018-ban az általános életelégedettséget a legalacsonyabb átlagponttal (6,8 pont a 10-ből) értékelte. A háztartások mintegy 11 százaléka részesült a jóléti szervezetelek anyagi vagy egyéb támogatásában. Ezen háztartások aránya a második helyen lévő Zasavje régió arányának majdnem a kétszeresét teszi ki. 2018-ban a muravidéki statisztikai régió a nemzeti GDP 3,7 százalékát termelte meg. Az egy főre jutó GDP itt 14.937 euró volt (a szlovén átlag 22.083 euró volt egy főre). A régióban körülbelül 8.000 vállalat működött, amelyek átlagban 4 személyt foglalkoztattak. 2018-ban országos szinten az aktív foglalkoztatottak rátája mind a férfiak, mind a nők esetében itt volt a legalacsonyabb (59,1, illetve 52,3 százalék). (Forrás: SURS)

Amint az 1. számú táblázatból látható, az öt községben 2019-ben kevesebb általános iskolai végzettségű személy élt, mint 2011-ben, míg középiskolai végzettségű lakos a Dobronak és Lendva központú községekben volt kevesebb, a Hodos, Moravske Toplice és Šalovci központú községekben pedig több. A főiskolai és egyetemi végzettséggel rendelkező lakosok száma 2019-re növekedett a 2011-es évhez képest.

1. táblázat: Képzettségi struktúra községenként

		2011			2019		
		Általános iskolai	Szak-középiskolai, középiskolai	Főiskolai, egyetemi – összesen	Általános iskolai	Szak-középiskolai, középiskolai	Főiskolai, egyetemi – összesen
ÖSSZESEN	Dobronak/Dobrovnik	427	316	117	340	309	179
	Hodos/Hodoš	163	51	16	156	52	21
	Lendva/Lendava	3.163	3.088	1.364	2.396	2.959	1.717
	Moravske Toplice	2.080	1.329	555	1.552	1.398	887
	Šalovci	801	227	67	576	258	127
Férfiak	Dobronak/Dobrovnik	153	164	49	116	168	78
	Hodos/Hodoš	76	27	6	73	23	11
	Lendva/Lendava	1.089	1.686	615	783	1.672	754
	Moravske Toplice	847	695	267	605	752	416
	Šalovci	352	121	27	253	147	49
Nők	Dobronak/Dobrovnik	274	152	68	224	141	101
	Hodos/Hodoš	87	24	10	83	29	10
	Lendva/Lendava	2.074	1.402	749	1.613	1.287	963
	Moravske Toplice	1.233	634	288	947	646	471
	Šalovci	449	106	40	323	111	78

Forrás: SURS

A regisztrált munkanélküliségi ráta a regisztrált munkanélküliek százalékos aránya az aktív lakosság körében. A regisztrált munkanélküliségi ráta az aktív foglalkoztatottak és a regisztrált munkanélküliek állandó lakhelye szerint kerül kiszámításra és bemutatásra. Amint az alábbi táblázatban látható, a programterületen a munkanélküliek legmagasabb arányát Dobronak Községben jegyezték le, a legalacsonyabbat pedig Moravske Toplice Községben, ami azonban még mindig meghaladja a szlovén átlagot. Ahogy azt a 2. számú táblázat kimutatja, a munkanélküliek aránya Dobronak Községben a legmagasabb (23,5 százalék), ami magasabb a szlovén és a területi átlagnál is. Ezt követi Lendva (20,7 százalék), a legkevesebb munkanélküli pedig Moravske Toplice községben él (16,1 százalék), amely ugyan a régió legalacsonyabb rátája, de a szlovén átlagnál még mindig magasabb.

2. táblázat: A regisztrált munkanélküliségi ráta 2020 februárjában

Község	Regisztrált munkanélküliségi ráta
Szlovénia	7,9
Dobronak / Dobrovnik	15,8
Hodos / Hodoš	22,3
Lendva / Lendava	15,5
Moravske Toplice	12,1
Šalovci	13,3

Forrás: ZRSZ

2.1.1.1 Dobronak Község

Dobronak Község területe 31 km² és a szlovén községek között nagyság szerint a 177. helyet foglalja el. A 2018-as év derekán 1.290 lakosa volt, így a lakosság száma szerint a 202. helyre került. A népsűrűség az országos szinthez (102 lakos/km²) képest alacsonyabb volt, hiszen négyzetkilométerként átlagban 42 személy élt itt. Az említett évben a természetes szaporodás 1.000 lakosra 5,4 volt, ami pozitív eredményt jelentett (Szlovéniában átlagban -0,4). A községből kivándorolt személyek száma meghaladta a bevándoroltak számát. A község 1.000 lakosára jutó migrációs növekedés értéke negatív volt, -10,9-et tett ki. Az 1.000 lakosra jutó természetes szaporodás és a migrációs növekedés összege -5,4 volt, ami negatív eredmény (Szlovéniában 6,8). Az alkalmazottak és az önálló vállalkozók a munkaképes korú lakosság körülbelül 54 százalékát tették ki, ami alacsonyabb a szlovén 65 százalékos átlagnál. (Forrás: SURS)

2.1.1.2 Hodos Község

Hodos Község területe 18 km² és a szlovén községek között nagyság szerint a 202. helyet foglalja el. A 2018-as év derekán 360 lakosa volt, így a lakosság száma szerint a 212. helyre került. Négyzetkilométerenként átlagban 20 személy élt itt, így a népsűrűség az országos szinthez (102 lakos/km²) képest alacsonyabb volt. Az említett évben a természetes szaporodás 1.000 lakosra -16,7 volt, azaz negatív eredményt jelentett (Szlovéniában -0,4). A községből kivándorolt személyek száma meghaladta a bevándoroltak számát. A község 1.000 lakosára jutó migrációs növekedés értéke tehát negatív volt, -5,6-ot tett ki. Az 1.000 lakosra jutó természetes szaporodás és a migrációs növekedés összege -22,3 volt, azaz negatív eredményt jelentett (Szlovéniában 6,8). Az alkalmazottak és az önálló vállalkozók a munkaképes korú lakosság körülbelül 38 százalékát tették ki, ami alacsonyabb a szlovén 65 százalékos átlagnál. (Forrás: SURS)

2.1.1.3 Lendva Község

Lendva Község területe 123 km² és a szlovén községek között nagyság szerint az 52. helyet foglalja el. A 2018-as év derekán 10.410 lakosa volt, így a lakosság száma szerint az 53. helyre került. Négyzetkilométerenként átlagban 86 személy élt itt, így a népsűrűség az országos szinthez (102 lakos/km²) képest alacsonyabb volt. Az említett évben a természetes szaporodás 1.000 lakosra -4,6 volt, azaz negatív eredményt jelentett (Szlovéniában -0,4). A községből kivándorolt személyek száma alacsonyabb volt, mint a bevándoroltaké. A község 1.000 lakosára jutó migrációs növekedés értéke tehát pozitív volt, 5,0-t tett ki. Az 1.000 lakosra jutó természetes szaporodás és a migrációs növekedés összege 0,4 volt, azaz pozitív eredményt jelentett (Szlovéniában 6,8). Az alkalmazottak és az önálló vállalkozók a munkaképes korú lakosság körülbelül 59 százalékát tették ki, ami alacsonyabb a szlovén 65 százalékos átlagnál. (Forrás: SURS)

2.1.1.4 Moravske Toplice Község

Moravske Toplice Község területe 145 km² és a szlovén községek között nagyság szerint a 46. helyet foglalja el. A 2018-as év derekán 5.810 lakosa volt, így a lakosság száma szerint a 89. helyre került. Négyzetkilométerenként átlagban 40 személy élt itt, így a népsűrűség az országos szinthez (102 lakos/km²) képest alacsonyabb volt. Az említett évben a természetes szaporodás értéke 1.000 lakosra nulla volt (Szlovéniában -0,4). A községből kivándorolt személyek száma meghaladta a bevándoroltak számát. A község 1.000 lakosára jutó migrációs növekedés értéke tehát negatív volt, -2,6-ot tett ki. Az 1.000 lakosra jutó természetes szaporodás és a migrációs növekedés összege -2,6 volt, azaz negatív eredményt jelentett (Szlovéniában 6,8). Az alkalmazottak és az önálló vállalkozók a munkaképes korú lakosság körülbelül 60 százalékát tették ki, ami alacsonyabb a szlovén 65 százalékos átlagnál. (Forrás: SURS)

2.1.1.5 Šalovci Község

Šalovci Község területe 58 km² és a szlovén községek között nagyság szerint a 120. helyet foglalja el. A 2018-as év derekán 1.400 lakosa volt, így a lakosság száma szerint a 197. helyre került. Négyzetkilométerenként átlagban 24 személy élt itt, így a népsűrűség az országos szinthez (102 lakos/km²) képest alacsonyabb volt. Az említett évben a természetes szaporodás értéke 1.000 lakosra -1,4 volt, azaz negatív eredményt jelentett (Szlovéniában -0,4). A községből kivándorolt személyek száma meghaladta a bevándoroltak számát. A község 1.000 lakosára jutó migrációs növekedés értéke tehát negatív volt, -11,4-et tett ki. Az 1.000 lakosra jutó természetes szaporodás és a migrációs növekedés összege -12,9 volt, azaz negatív eredményt jelentett

(Szlovéniában 6,8). Az alkalmazottak és az önálló vállalkozók a munkaképes korú lakosság körülbelül 52 százalékát tették ki, ami alacsonyabb a szlovén 65 százalékos átlagnál. (Forrás: SURS)

Az elmúlt években a programterületen folyamatosan az tapasztalható, hogy a fiataloknak nincs munkalehetőségük, ezért egyre nagyobb számban más területekre költöznek. A program célja elsősorban egy olyan, gazdaságilag fejlettebb környezet biztosítása, amely képes lesz megtartani a lakosságot (főleg a fiatalokat), ugyanakkor pedig ide tudja majd vonzani az esetleges hazai és külföldi befektetőket is.

2.1.2 Gazdasági struktúra

A 3. és a 4. táblázat a 2018-as évre vonatkozóan a vállalkozások szerinti adatokat mutatja. A megfigyelési egység jogi személyként vagy magánvállalkozóként bejegyzett vállalkozás, amely 2018-ban jövedelmet mutatott ki, továbbá a munkaviszonyban lévők, illetve dolgozók. Az állami intézményi szektorok és nonprofit intézmények egységes osztályozási rendszere szerinti egységek esetén, amelyek háztartási szolgáltatásokkal foglalkoznak, figyelembe kell venni a tagsági díjakból, támogatásokból és egyéb üzleti bevételekből származó kimutatott bevételeket is; ezeket a bevétel egyébként nem tartalmazza.

A foglalkoztatottak számát mindazon (fizetett vagy nem fizetett) személyek létszáma jelenti, akik a vállalatnál dolgoznak, valamint mindazok, akik az egységen kívül dolgoznak, de ahhoz tartoznak és fizetést kapnak onnan (pl. értékesítési képviselők). A foglalkoztatottak közé tartoznak az egység fizetési listáján szereplő részmunkaidős és szezonális dolgozók is, valamint azok a dolgozók, akik a munkájukat otthon végzik. 2013-tól a foglalkoztatottak közé tartoznak a kiküldött munkavállalók is, akik szlovéniai székhelyű munkaadónál állnak munkaviszonyban és munkavégzés vagy szakmai képzés céljából küldték őket külföldre. Nem tartoznak a foglalkoztatottak közé azok a munkavállalók, akiket az egységhez más vállalatok továbbítottak, valamint az önkéntes dolgozók.

Az ezer euróban kimutatott bevételek az ügyfeleknek eladott termékek vagy áruk, illetve a nyújtott szolgáltatások eladási értékét jelentik. Ezeket az értékeket a számlákon vagy egyéb dokumentumokon feltüntetett, az értékesítés során vagy később adott engedményekkel, valamint a visszaadott mennyiségek értékével csökkentett értékesítési árak alapján mérjük. A bevételek tartalmazzák az összes költséget és a vevőkhöz kapcsolódó terheléseket is, de nem tartalmazzák az adót, az áruk és szolgáltatások vállalat részéről számlázott vámdíjait, a hozzáadottérték-adót (DDV – HÉA), az alapeszközök esetleges eladását, valamint a finanszírozásból származó és egyéb rendkívüli bevételeket. 2013-tól a cégek bevételéről szóló adatok tartalmazzák a bankok és a takarékpénztárak bevételét is. A dolgozók átlagos számát cégenként egy adott községben úgy számítjuk ki, hogy a községben foglalkoztatottak számát a cégek adott évi számával osztjuk el.

3. táblázat: A gazdasági szereplők és a dolgozók száma községenként a programterületen

	2018			
	Vállalatok száma	Dolgozók száma	Bevétel [1.000 EUR-ban]	A dolgozók átlagos száma cégenként a községben
Dobronak / Dobrovnik	98	219	14.545	2,2
Hodos / Hodoš	15	16	214	1,1
Lendva / Lendava	782	3.036	238.042	3,9
Moravske Toplice	431	903	44.326	2,1
Šalovci	83	131	3.961	1,6

Forrás: SURS

4. táblázat: A gazdasági szereplők száma nagyság szerint a programterületen

	2018			
	Vállalatok száma			
	Mikrovállalkozás [0–9] – összesen	Kisvállalkozás [10–49]	Középvállalkozás [50–249]	Nagyvállalkozás [250+]
Dobronak / Dobrovnik	94	4	0	0
Hodos / Hodoš	15	0	0	0
Lendva / Lendava	733	37	12	0
Moravske Toplice	415	14	2	0
Šalovci	80	3	0	0

Forrás: SURS

2.2 Az RFP-hez és egyéb programokhoz való illeszkedés

A program összhangban van a **Muravidéki Regionális Fejlesztési Program 2021–2027** stratégiai részével, amely meghatározza a Muravidék „Zdravo. Pomurje 2030” (Egészség. Muravidék 2030) elnevezésű jövőképét.

A régió fejlesztési tervét három stratégiai cél támogatja: (1) az egészséges természeti, társadalmi és gazdasági környezet, (2) az egészséges élelmiszerek és a vitális vidék, valamint (3) az egészséges öregedés és az egybefüggő társadalom.

A régió fejlesztési iránya a regionális potenciál összpontosításának és aktiválásának módját jelenti, amely lehetővé teszi a régió fejlesztési szerkezetátalakítását elsősorban a hosszú távú összehasonlítható előnyök megteremtésével. A Muravidék a fejlesztési szakterületét az egészséggel kapcsolatos területeken alkalmazandó, fenntartható, integrált és innovatív megoldásokban látja – egészséges környezet, a régió kreatív és innovatív fiatalok bevándorlására irányuló vonzerejének biztosítása, az egészséges élelmiszerek termesztése és feldolgozása, valamint az egészséges idősödés feltételeinek biztosítása és az ezt segítő szolgáltatások ösztönzése. Ezek azok a területek, amelyek földrajzi, történelmi, humán erőforrási és kulturális sajátosságai révén a Muravidék összehasonlítható előnyét képezik Szlovénia és tágabb környezete régióival szemben.

A program az RFP (RRP) 2021–2027 öt fejlesztési prioritásának részét képezi, és pedig: (1) okos régió, (2) zöld régió, (3) összekapcsolt régió, (4) szociális régió és (5) vonzó régió.

Az MMÖNK az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott terület átfogó turisztikai fejlesztési stratégiájával (a továbbiakban: stratégia) is rendelkezik. A stratégia, amelynek célja többek között a gazdasági és idegenforgalmi kapcsolatok erősítése is a szomszédos Magyarországgal, különböző, a program keretében folytatott tevékenységek és projektek révén valósul meg. Ahogy azt a stratégia is kimondja, a programterület számos különböző turisztikai nevezetességgel és látványosságokkal rendelkezik, az idegenforgalom pedig évről évre növekszik. Ennél külön hangsúlyozni kell a gazdag kétnyelvű magyar–szlovén kultúrát, a néphagyományt, a gasztronómiai különlegességeket és a helyi borkínálatot, valamint az aktív turizmus lehetőségét és a gyógyító termálvizet.

A térség gazdaságának és vállalkozásainak fejlődése szempontjából az idegenforgalom jelentősége elmarad attól a szinttől, amelyet adottságai révén valójában el tudna érni. A programterület célja az idegenforgalmi láthatóság javítása, valamint a forgalom és a jövedelemtermelő képesség növelése annak érdekében, hogy még több helyi szolgáltató és gazdálkodó kapcsolódhasson be és használhassa ki a turizmus kínálta lehetőségeket. A kitűzött célok között szerepel új munkahelyek létrehozása és annak lehetősége is, hogy az újonnan kialakított kínálat hozzásegít majd a helyi lakosság életminőségének javításához.

Mindez szükségessé teszi a célzott fejlesztés, a széleskörű partnerség és a hálózati együttműködés sokirányú és átgondolt megvalósításának kialakítását az intenzív marketingtevékenység támogatásával. A programtevékenységek megvalósítása során bővíteni kívánjuk a promóciós tevékenységeket és a turizmus területén érdekelt felekkel fenntartott kapcsolatokat az egész Muravidéki régió szintjén, például a Muravidéki Fejlesztési Központtal, az Expano-val, a programterületen és azon kívül található turisztikai információs központokkal, a Rába-vidékkel és az ott működő szervezetekkel, mint a Muraba Európai Területi Társulás, valamint e terület egyéb érdekeltjeivel.

A stratégia kidolgozása során megvizsgáltuk a legjelentősebb idegenforgalmi lehetőségeket és a fejlődést akadályozó nehézségeket, majd meghatároztuk a fő turisztikai desztinációkat, valamint ez alapján a kitűzött célok elérése érdekében szükséges összes feladatot és fejlesztési tervet. A stratégiában feltártuk és bemutattuk az idegenforgalom jelenlegi helyzetét, az adott térség jellegét, főbb jellemzőit és összekötési pontjait. Az értékelés összefoglalója kimutatja a térség adottságait és fejlesztési lehetőségeit, illetve nehézségeit, hiányosságait és esetleges kedvezőtlen tendenciáit.

2.3 A program megvalósításának céljai, mutatói és elvei

A program célja A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében megvalósított és kedvezően fogadott intézkedések folytatása, amelyek várt eredményeit az 1.1 pontban mutattuk be. A hiányosságokat mutató területeket észszerűen továbbfejlesztettük. Megállapítottuk például, hogy nem rendelkezünk olyan helyi idegenvezetőkkel, akik magyarul beszélő turistákat tudnának fogadni, ezért új tevékenység bevezetését tervezzük, és pedig az „idegenvezetők képzését”. Mivel a programterület természeti és kulturális látványosságait is felkaroló tematikus idegenforgalmi csomagokat még nem sikerült elkészítenünk, a programba ezt a tevékenységet is belefoglaltuk. A programterület az a térség, ahol a 2. pont – Helyzetfelmérés és a terület elemzése adatai szerint az ország többi régiójával szembeni visszafejlődés itt még mindig érzékelhető. Elsődleges cél, hogy a következő négy költségvetési évben az őshonos magyar nemzetiségi közösség által lakott területet a visszafejlődő helyzetből egy magasabb szintre emeljük, ami magába foglalja a már meglévő és az újonnan létrehozott vállalatok fejlődését, új infrastruktúra létrehozását és a már meglévő korszerűsítését, valamint a terület vonzerejének növelését, ami hozzásegít új munkahelyek létrehozásához és a munkanélküliség csökkentéséhez a programterületen.

A PROGRAM INTÉZKEDÉSEI:

1. GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE A PROGRAMTERÜLETEN,
2. IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE,
3. A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA.

5. táblázat: A program mutatói

PROGRAMINTÉZKEDÉSEK	Teljesítmény- (U), eredmény- (R) és hatásmutató (V)	KIINDULÓPONT (jelen állapot)	CÉL 2024
A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE A PROGRAMTERÜLETEN	U) a társfinanszírozott projektekben résztvevő gazdasági szereplők száma	0	15
	(V) a munkanélküliség csökkentése a programterületen	15,8*	csökkentés
IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE	(R) a tájházak létrehozását és korszerűsítését szolgáló végrehajtott programok száma	0	5
A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA	(R) a honlap korszerűsítése	0	1
	(R) a foglalkoztatottak számának növelése	3	5
	(R) létrehozott „V Pomurje – Muravidékre” című idegenforgalmi pont	0	1

*Az adat a 2. számú táblázatból az öt, az őshonos magyar nemzeti közösség tagjai által lakott község munkanélküliségi rátájának átlaga alapján került kiszámításra.

2.4 A programkivitelezés elvei

A program a programterület gazdasági fejlődésének serkentési módjaként került megtervezésre. A célja főleg a programterületen adott lehetőségek kihasználásának támogatása.

A projektek fejlesztése és kiválasztása során a legfontosabb a terület fenntartható fejlődése elveinek betartása gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szempontból.

A program kivitelezése során figyelembe vesszük a férfiak és a nők esélyegyenlőségének elvét, valamint a nemi, etnikai, faji, vallási vagy meggyőződési hovatartozás, fogyatékoság, életkor, szexuális irányultság vagy bármilyen más személyes orientáción alapuló megkülönböztetés megakadályozását. A program megvalósítása során az esélyegyenlőség figyelembevételével a lakosság minden csoportjának tisztességes és kiegyensúlyozott eljárást biztosítunk.

3 A program intézkedései

A program három intézkedésből áll:

1. GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE A PROGRAMTERÜLETEN,
2. IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE,
3. A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA.

A felsorolt intézkedések számos terület összefüggő egységét alkotják, amelyekkel elsősorban az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott terület gazdasági fejlődését kívánjuk segíteni. Valamennyi intézkedés hasonló tartalommal már A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében is végrehajtásra került. Jelen programban a felsorolt intézkedések megvalósítása során a már végrehajtott tevékenységeket fogjuk továbbfejleszteni. Az említett tevékenységek ellenőrzését az MGRT szerződés-gondoka végzi minden egyes kérelem kifizetése előtt.

3.1 1. intézkedés: A GAZDASÁGI BEFEKTETÉSEK ÖSZTÖNZÉSE A PROGRAMTERÜLETEN

Célkitűzések

Az intézkedés célja a mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV) új termelési teljesítőképességeinek társfinanszírozásával és a már meglévők frissítésével ösztönözni az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott területek gazdasági fejlődését.

Az intézkedés pályázati felhívás alapján valósul meg, fő célja pedig a KKV-k növekedése és fejlődése új befektetések és a forgótőke biztosítása által, összefüggésben az őshonos magyar nemzeti közösség által lakott területen folyó befektetésekkel. A programterület fejlődésébe a lakosságot is aktívan be kívánjuk vonni. További célok:

- A gazdaság nettó hozzáadott értékének növelése a programterületen;
- A mikro-, kis- és középvállalkozások termelési teljesítőképességének bővítése és korszerűsítése;
- A programterület gazdasági fejlődésének növelése;
- A foglalkoztatási lehetőségek növelése a programterületen;
- A programterület vonzerejének turisztikai szempontból való növelése;
- Új termékek, szolgáltatások, technológiák és technológiai innovációk fejlesztésének ösztönzése.

Megvalósítási mód

A pályázatot az MMÖNK írja ki, a pályázati felhívás pedig a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium közreműködésével valósul meg. A kedvezményezettek esetleges visszajelzései és a jelenleg folyó 2017–2020-as program alapján a pályázati felhívások egy vagy több, minden egyes költségvetési évhez külön kapcsolódó csomagban kerülnek megjelentetésre.

Állami támogatási rendszer

A pályázati felhívás feltételei követni fogják az MGRT de minimis pénzügyi támogatások kivitelezésének programját – de minimis (bejelentkezési szám: M001-2399245-2015).

A kedvezményezett minden olyan jogi és természetes személy, aki mikro-, kis- és középvállalkozás keretében gazdasági tevékenységgel foglalkozik és aki a programterületen befektetést valósít meg, kivéve a köztulajdonban álló jogi személyek.

A támogatható költségek közé tartoznak az összes anyagi és nem anyagi befektetések, valamint a forgótőke költségei, amelyek közvetlen kapcsolatban vannak az említett állami támogatási rendszerrel összhangban álló befektetésekkel.

Az igényelhető pénzeszközök maximális és minimális összegét az egyes költségvetési évre vonatkozó pályázati dokumentáció fogja tartalmazni. A maximális igényelhető összeget a de minimis előírás szabályozza, amelynél a vállalat együttes állami támogatásának összege három egymást követő naptári évben nem haladhatja meg a 200.000 eurót (illetve 100.000 eurót, amennyiben közúti ágazatban működő vállalatról van szó). Annak megállapításánál, hogy az új de minimis támogatás meghaladja-e a de minimis támogatás megengedett összegét, figyelembe kell venni mindazon de minimis szabály szerinti támogatásokat, amelyeket az egyesített vagy az összevont vállalatok az utóbbi három évben kaptak.

3.2 2. intézkedés: IDEGENFORGALMI TEVÉKENYSÉGEK ÉS TERMÉKEK ÖSZTÖNZÉSE

A programterületen öt községi önkormányzati nemzeti közösség működik, amelyek pénzügyi terve nem tartalmaz a gazdasági alap megteremtésére (pl. ingatlan vásárlása és felújítása) fordítható pénzügyi forrásokat. A községi önkormányzati nemzeti közösségek tulajdonában és üzemeltetésében jelenleg négy aktív tájház áll, amelyek keretében évente számos különböző programot és műhelyt szerveznek meg. Minden egyes tájház önállóan működik és saját programjait valósítja meg, amelyeket a terület lakossága is ismer (például a hagyományos aratás és cséplés bemutatása, húsvéti tojásfestés, pálinkafőzés...). A muravidéki magyarság körében a nyelvi és a kulturális hagyományörzés különböző megközelítéssel történik. A második intézkedés keretében külön figyelmet fogunk szentelni a hagyományos népszokásokat és kézművességeket bemutató programok, műhelyek, kiállítások, továbbképzések szervezésére és megvalósítására, valamint az egyes területek népszerűsítésére. Beruházások révén megfelelő helyiségeket biztosítunk a tájházak, valamint az egyéb, a községi önkormányzati nemzeti közösségek tulajdonában és üzemeltetésében lévő létesítmények akadálymentes működéséhez. Bizonyos beruházások, illetve beruházási szakaszok már A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében megvalósultak. Jelen programban a beruházásokat azon tájházakra és egyéb létesítményekre fordítjuk, amelyeknél a korszerűsítési szakaszok A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében nem kerültek befejezésre.

Célkitűzések

A második intézkedés célja a programterület további fejlődésének ösztönzése a községi önkormányzati nemzeti közösségek tulajdonában vagy üzemeltetésében lévő tájházak és egyéb létesítmények, valamint a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet helyiségeinek újraélesztésével. Ez utóbbiban várhatóan egy olyan idegenforgalmi pont létesül, ahol a turisták egy helyen kaphatnak majd idegenforgalmi szempontú betekintést a programterületbe. Az idegenforgalmi pont a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet külön, kifejezetten erre a célra tervezett helyiségeiben lesz elhelyezve. Az említett helyiségek felújításának és berendezésének költségei jelen intézkedésből kerülnek fedezésre, a tevékenységek tartalmi végrehajtása pedig a 3. intézkedés keretében valósul meg.

A fő cél a muravidéki magyarság nyelvi és kulturális identitásának megőrzése, valamint a programterület gazdasági és idegenforgalmi fejlődésébe való aktív bekapcsolódási lehetőségek megteremtése.

További célok:

- A turisták idevonzása;
- A már meglévő tájházakban ösztönözni az idegenforgalmi-gazdasági tevékenységek létrehozását és fejlődését;

- Megfelelő helyiségek kialakítása, eszközök, berendezések beszerzése és a tájházak működéséhez szükséges egyéb feltételek biztosítása;
- A programterület promóciója.

Az eszközöket a következőkre tervezzük felhasználni:

- Ingatlanok vásárlására és felújítására – tájházak és egyéb kiegészítő létesítmények (belső és külső felújítás);
- Kiegészítő létesítmények létrehozására a tájházaknál;
- Egységes „V Pomurje – Muravidékre” című idegenforgalmi pont létrehozására, amely egyben a program valamennyi promóciós tartalmán látható logója is;
- Az e pont első négy bekezdésében szereplő tevékenységek végrehajtásához szükséges dokumentáció elkészítésének költségeire;
- A műhelymunkák, kiállítások, továbbképzések promóciós anyagának elkészítésére, szerkesztésére, nyomtatására (pl. folyamatos újranyomtatás, az alapvető promóciós anyag kezelése...);
- Helyiségek berendezésére, új vagy használt, valamint régi épületasztalos és lakberendezési tárgyak beszerzésére;
- Új termékek és szolgáltatások promóciós anyagának elkészítésére, nyomtatására és terjesztésére;
- Fejlesztési tervek készítésére.

Megvalósítási mód

A támogatás odaítélésére az MGRT, az MMÖNK és az alábbi községi önkormányzati nemzeti közösség között aláírt háromoldalú szerződések alapján kerül majd sor:

- Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Község;
- Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Község;
- Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Község;
- Hodos Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Község;
- Šalovci Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Község, valamint
- Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva (a továbbiakban: MNMI).

Állami támogatási rendszer

A második intézkedés pénzeszközeinek nem a piaci verseny alakítása a célja és nem az állami támogatások ellenőrzéséről szóló törvény szerinti állami támogatásnak minősülnek. Ez az intézkedés a tájházak felújítására vonatkozik. A tájházak a községi nemzetiségi önkormányzati közösségek tulajdonát képezik, akik egyben e pénzügyi eszközök kedvezményezettjei is. Alapvetően a programterületen kulturális örökséget képviselő ingatlanok felújításáról van szó. A tájházakban nem folytatnak gazdasági tevékenységet.

3.3 3. intézkedés: A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA ÉS A PROGRAM KIVITELEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A harmadik intézkedés keretében a támogatást a programterület promóciójára és a program kivitelezésére fordítjuk. Ezzel egyben az MMÖNK intézményi képessége is erősödni fog. A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében két új munkahely jött létre: az MMÖNK, a program kedvezményezettje két személyt alkalmazott (projekt munkatársat és szakmai munkatársat), emellett a program keretében még egy személyt foglalkoztattak programkoordinátorként, tehát összesen három személy került alkalmazásra. Az adott programban az MMÖNK humán erőforrás-kapacitásának bővítése is tervben van, valamint szükség esetén a helyi kapacitások növelése és a programban meghatározott bizonyos tevékenységek és feladatok elvégzéséhez szükséges valamennyi általános adminisztratív költségek fedezése. Emellett a tervben szerepel még két szakmai munkatárs foglalkoztatása. Egyikük a tájházak – amelyek bővítésére a 2. intézkedés keretében kerül majd sor – promóciójával és újjáélesztésével foglalkozik majd, a másik pedig az MNMI helyiségeiben elhelyezett, „V Pomurje – Muravidékre” című egységes idegenforgalmi ponton fogja

végezni a feladatait. A munkafeladatok részletes leírása a társfinanszírozási megállapodásban és a munkaszerződésekben kerül meghatározásra.

Ezen intézkedés magába foglalja a jelen program kidolgozása és egyeztetése költségeinek fedezését is, valamint A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 intézkedései keretében zajló tevékenységek zökkenőmentes lezárását. A 2020. november 1-jétől jelentkező költségek számolhatók el.

Célkitűzések

A harmadik intézkedés célkitűzése a program minőségi és szakszerű kivitelezése, valamint a programterület minél gyorsabb gazdasági fejlődését támogató promóció. A programterület gazdag természeti és kulturális látványosságokban. Ezek közé soroljuk az építészeti örökséget, a szokásokat, a hagyományos népviseletet, a néptáncokat, a gasztronómiát és nem utolsósorban a természeti adottságokat is. A természeti és a kulturális örökség az idők során őseink életmódjából alakult ki. Az egyik cél és egyben az MMÖNK feladata is a muravidéki magyar közösség, annak anyanyelvének, nemzeti identitásának és kultúrájának megőrzése.

Az intézkedés további célkitűzése a „V Pomurje – Muravidékre” című egységes idegenforgalmi pont létrehozása, ahol a turisták megkaphatják a programterület természeti és kulturális látványosságokra, idegenforgalmi szolgáltatókra, az év folyamán a tájházakban végzett tevékenységekre, a programterületen szervezett rendezvényekre vonatkozó összes szükséges információt. Ily módon egy helyen lesz elérhető A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017-2020 4., valamint jelen program 3. intézkedése során elkészített összes anyag. Az idegenforgalmi pont a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet helyiségeiben kerül kialakításra. Az említett helyiségek felújításának és berendezésének költségei a 2. intézkedésből kerülnek fedezésre, amelyben az MNMI kedvezményezettként szerepel.

Célja, hogy a program időtartama alatt olyan tevékenységek kidolgozására és megvalósítására kerüljön sor, amelyek a program meghatározott mutatóival összhangban a programterületet fenntartható módon olyan térséggé alakítják át, amely ki tudja majd használni a muravidéki régióban tapasztalható összehasonlítható előnyeit.

Az intézkedés keretében a tevékenységeket az MMÖNK valósítja meg az MGRT-vel aláírt szerződés alapján. A program megvalósításához szükséges segítséget az MGRT biztosítja. Azon feladatok kivitelezését, amelyekre nincs minősítés (pl. teljeskörű promóciós tevékenységek lebonyolítása, kiadványok tervezése és nyomtatása...) a Közbeszerzési törvény figyelembevételével külső szakemberekre fogja bízni.

Megvalósítási mód

A harmadik intézkedés keretében az alábbi feladatok tervezettek, amelyeket az MGRT és az MMÖNK között aláírt szerződés is meghatároz.

ÁLTALÁNOS FELADATOK:

- Szakmai, műszaki, adminisztratív és szervezési feladatok, amelyek a program megvalósításához nyújtott megfelelő támogatáshoz szükségesek;
- a program és esetleges módosításainak kidolgozása, valamint a program bővítése;
- beszámolók az egyes intézkedések keretében végrehajtott tevékenységekről és feladatokról;
- az esetleges kedvezményezettek tájékoztatása a program keretében kiírt pályázati felhívásokról az MGRT közreműködésével;
- az esetleges kedvezményezettek tájékoztatása a programmal kapcsolatos ügyekről;
- pályázati felhívások kiírása az MGRT közreműködésével;
- a projektmegvalósítás felügyelete a terepen;
- a nyilvánosság tájékoztatása a program megvalósításáról;
- egyéb, a program megvalósításával kapcsolatos feladatok az MGRT-vel kötött szerződés szerint.

A PROGRAMTERÜLET PROMÓCIÓJA:

- a program tevékenységeinek kivitelezéséhez szükséges IKT-berendezés beszerzése;
- a www.muravidek.re honlap korszerűsítése és fenntartása;
- a programterület promócióját szolgáló web-alkalmazások létrehozása;
- a programterület promóciója és a térség bemutatása különböző hazai és külföldi vásárokon;
- a programterület promócióját és a nagyközönség (a Program keretében megjelentetett nyílt pályázati felhívások esetleges pályázói, turisták és idegenforgalmi szereplők itthon és külföldön...) tájékoztatását szolgáló bemutató rövidfilmek készítése;
- promóciós anyag készítése (A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében elkészített tartalmak, illetve kiadványok szerkesztése, kidolgozása, nyomtatása és folyamatos újranyomtatása, valamint a promóciós anyagok kezelése), ennek keretében az üzleti/ipari övezetekről szóló anyag is elkészíthető, amelyekkel a konkrét befektetési lehetőségek mutathatók be – a térség potenciális lehetőségeinek katalógusa és az idegenforgalmi desztinációk listája;
- sajátmárkás termékek gyártása és promóciója, a szomszédos térségekkel (pl. a Rába-vidékkel) együtt közös turisztikai csomagok kidolgozása;
- aktuális idegenforgalmi és gazdasági tartalmak készítése és közzététele;
- a programterület idegenforgalmi szolgáltatóinak promóciója;
- a határmenti (szlovén–magyar, szlovén–horvát, szlovén–osztrák határ menti) idegenforgalmi szolgáltatók hálózatának elkészítése;
- tematikus idegenforgalmi csomagok elkészítése a határmenti (szlovén–magyar, szlovén–horvát, szlovén–osztrák határ menti) szereplőkkel való együttműködés lehetősége mellett;
- különböző tematikus képzések az MMÖNK alkalmazottai számára;
- helyi idegenvezetői képzések társfinanszírozása a Program keretében foglalkoztatottak, valamint a bejelentkezett magánszemélyek számára;
- idegenforgalmi csomagokat felkínáló szervezetek promóciója;
- műhelymunkák szervezése és megvalósítása az idegenforgalmi szereplők számára (a programterület idegenforgalmi fejlődése szempontjából jelentős gasztronómiai termékek és szolgáltatások, háziipari és kézműves termékek szolgáltatói, turisztikai egyesületek tagjai és egyéb érdekelt felek);
- adatgyűjtés a tájházakat már látogató turistákról és éves elemzés készítése;
- a programterületen lévő POI-pontok promóciója;
- külső szolgáltatók (alvállalkozók) költségei.

Az általános és a programterület promócióját szolgáló feladatok A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében végrehajtott tevékenységekre épülnek. A tervezett források legfeljebb 20 százaléka fordítható általános feladatok ellátására.

Állami támogatási rendszer

A harmadik intézkedés pénzeszközeinek nem a piaci verseny alakítása a célja és nem az állami támogatások ellenőrzéséről szóló törvény szerinti állami támogatásnak minősülnek. A támogatás címzettje az a kedvezményezett, amely a pénzeszközökkel nem folytat gazdasági tevékenységet. A jelen programban néhány, A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2017–2020 keretében végrehajtott tevékenység továbbfejlesztésére kerül majd sor, mint például: kapcsolatba szeretnénk lépni a Rába-vidékkel és létrehozni egy közös idegenforgalmi csomagot, továbbfejlesztetni a már meglévő www.muravidek.re című honlapot, valamint olyan alkalmazások kifejlesztése, amelyeket a turisták a saját okostelefonjaikon tudnak majd használni.

4 Pénzügyi keret

A program megvalósításához szükséges pénzkeretet az MGRT PP 160045 – Nemzeti közösségek által lakott területek fejlesztése című költségvetési tétel biztosítja. Az egyes költségvetési években rendelkezésre álló költségvetési keret 700.000 euró.

A 2021–2024-es időszakra a program értéke így 2.800.000 eurót tesz ki.

6. táblázat: A program 2021–2024-es időszakra vonatkozó pénzügyi terve (euróban)

A program 2021–2024-es időszakra vonatkozó pénzügyi terve (euróban)					
A program intézkedései	2021	2022	2023	2024	ÖSSZESEN AZ EGYES INTÉZKEDÉSEK SZERINT
1. intézkedés	300.000	300.000	300.000	300.000	1.200.000
2. intézkedés	180.000	180.000	180.000	180.000	720.000
3. intézkedés	220.000	220.000	220.000	220.000	880.000
A PROGRAMINTÉZKEDÉSEK ÖSSZÉRTÉKE AZ EGYES KÖLTSÉGVETÉSI ÉVEK SZERINT	700.000	700.000	700.000	700.000	
A PROGRAM ÖSSZÉRTÉKE	2.800.000				

5 A program kidolgozása, megvalósítása, követése és értékelése

Az MMÖNK az MGRT, a Nemzetiségi Hivatal és az illetékes regionális fejlesztési ügynökség közreműködésével elkészíti a programjavaslatot. Az MGRT gondoskodik a program minisztériumok közötti koordinációjáról, valamint arról, hogy a kormány tárgyalja a programot. Miután az MMÖNK a programot elfogadja, a Szlovén Köztársaság Kormánya határozatot fogad el a program megerősítéséről. A programot meg kell jelentetni az MGRT és az MMÖNK honlapján.

A program kivitelezője az MMÖNK és az MGRT. A második intézkedésre vonatkozó részhez kivitelezőként a községi önkormányzati nemzeti közösségek és a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva is csatlakoznak.

A program megvalósítása után a Szlovén Köztársaság Kormánya számára záró beszámolót készítünk, amely tartalmazza majd az összes intézkedés keretében elért célok, eredmények és mutatók pontos és konkrét adatait.

A program négy évre szól. Megvalósításánál figyelembe kell venni az újonnan adódó lehetőségeket és alkalmazkodni kell az új körülményekhez, így szükség esetén módosítani kell a programot.